

Klinisch toegepast onderzoek in de geestelijke gezondheidszorg

Onderwerpen: ggz, klinisch toegepast onderzoek, zorgevaluatie, kennisagenda's

Datum geplaatst: begin januari 2021

Deadline projectidee: 30 maart 2021, 14.00 uur

Deadline subsidieaanvraag: 3 augustus 2021, 14.00 uur

Inhoud

Klinisch toegepast onderzoek in de geestelijke gezondheidszorg	1
DOEL SUBSIDIEOPROEP	1
RANDVOORWAARDEN	1
BEOORDELINGSCRITERIA	3
Relevantiecriteria	3
Kwaliteitscriteria	4
PROCEDURE & TIJDPAD	5
Beoordelingsprocedure	5
Tijdpad	5
INDIENEN	6
Indiening (via ProjectNet)	6
Tips ProjectNet	6
Bijlagen	6
Inhoudelijke vragen	6
Technische vragen	6
Overige bijlagen subsidieoproep	7

DOEL SUBSIDIEOPROEP

U kunt subsidie aanvragen voor klinisch toegepast onderzoek in de geestelijke gezondheidszorg. Het doel van deze oproep is om onderzoeken te selecteren die kennis opleveren over de (kosten)effectiviteit van zowel nieuwe, als bestaande behandelingen en diagnostische interventies. Klinisch evaluatieonderzoek naar de (kosten)effectiviteit van bestaande, breed ingeburgerde zorg wordt ook wel 'zorgevaluatie' genoemd. Kennis die voortkomt uit klinisch toegepast onderzoek kan ondersteuning bieden bij het maken van zorginhoudelijke en beleidsmatige keuzes.

Het Onderzoeksprogramma ggz stimuleert onderzoek in de geestelijke gezondheidszorg, met als doel onnodig lange behandeltrajecten te voorkomen, de kwaliteit van leven, het herstellvermogen en het maatschappelijk functioneren van cliënten in de ggz te verbeteren en de kwaliteit en doelmatigheid van de zorg te bevorderen. Voor meer informatie, zie [onze programmapagina](#).

RANDVOORWAARDEN

Voor deze subsidieronde dient onderzoek aan de volgende voorwaarden te voldoen:

Klinisch toegepast onderzoek

Klinisch toegepast onderzoek is evaluatieonderzoek dat kennis oplevert over de (kosten)effectiviteit van nieuwe en bestaande therapieën, behandelingen of interventies. Uit het projectidee moet duidelijk blijken dat er nog effectiviteitsvragen openstaan over de te onderzoeken zorg. Indien er nog vragen openstaan rondom de kosten, dienen ook de kostenaspecten in het onderzoek meegenomen te worden. De resultaten van de onderzoeken kunnen ondersteuning bieden bij de onderbouwing van richtlijnen, zorgstandaarden of beleidsmatige keuzes.

Aansluiting bij onderzoeksagenda's

Het onderzoek dient aan te sluiten bij één of meer onderzoeksvragen die zijn opgenomen in een van de onderzoeksagenda's van de [NVvP \(2020\)](#), [MIND \(2016\)](#), [P3NL \(2020\)](#) en de [V&VN \(2019\)](#). In het projectidee geeft u aan bij welke geprioriteerde onderzoeksvraag het onderzoek aansluit.

Stoornissen

In totaal worden er binnen het Onderzoeksprogramma ggz 3 subsidierondes voor klinisch toegepast onderzoek uitgezet. In elke ronde staan bepaalde stoornissen centraal.¹ De huidige oproep betreft de tweede subsidieronde, waarin de volgende categorieën stoornissen centraal staan:

- angststoornissen
- obsessieve-compulsieve stoornissen
- verslavingsstoornissen
- gedragsstoornissen
- eetstoornissen.

Onderzoeken die zich richten op diagnose-overstijgende interventies zijn mogelijk, wanneer er in ieder geval een duidelijke aansluiting is bij een van de bovengenoemde stoornissen.

Onderzoeken waarin wordt gekeken naar comorbiditeit (stoornissen die naast elkaar voorkomen) zijn mogelijk, wanneer er in ieder geval een duidelijke aansluiting is bij een van de bovengenoemde stoornissen.

Onderzoek dat zich niet richt op een van de bovengenoemde categorieën stoornissen komt **niet** in aanmerking voor deze subsidieronde.

Samenwerkingsverband

Het onderzoek dient te worden opgezet en uitgevoerd in een samenwerkingsverband, waarbij ten minste 1 academisch centrum samenwerkt met minimaal 1 niet-academische instelling. Partijen zeggen het samenwerkingsverband voor ten minste de volledige looptijd van het project toe.

¹ Er worden in totaal drie subsidierondes 'Klinisch toegepast onderzoek' uitgezet, waarbij iedere ronde gericht is op verschillende stoornissen:

- Ronde 1: Stoornissen in het psychosespectrum, ontwikkelingsstoornissen, persoonlijkheidsstoornissen en depressieve-stemmingsstoornissen (2020);
- Ronde 2: Angststoornissen, obsessieve-compulsieve stoornissen, verslavingsstoornissen, gedragsstoornissen en eetstoornissen (2021);
- Ronde 3: Focus wordt na ronde 1 en 2 bepaald, afhankelijk van actuele vragen en behoeftes (2023)

Wie kan subsidie aanvragen

- Een projectidee kan alleen door een onderzoeks- of zorginstelling (zie [definitie onderzoeksinstelling](#) en definitie zorginstelling²) worden ingediend. Uit de projectbeschrijving dient duidelijk naar voren te komen dat de inzet van publieke middelen gerechtvaardigd is.
- Samenwerking tussen een academisch centrum en minimaal 1 niet-academische instelling is verplicht binnen deze subsidieronde.
- Wanneer samenwerkingsprojecten gezamenlijk door een onderneming en een onderzoeksorganisatie worden uitgevoerd, bestaat het risico dat de financiering als staatssteun wordt beschouwd. Volgens paragraaf 27 en 28 Kaderregeling O&O&I³ wordt geen staatssteun aan de deelnemende ondernemingen verleend indien sprake is van 'daadwerkelijke samenwerking' doordat aan de aldaar opgesomde voorwaarden wordt voldaan. Alleen aanvragen die aan die voorwaarden voldoen, kunnen gehonoreerd worden. Zie voor toelichting [Bijlage 2](#).

Welk bedrag kan aangevraagd worden

In totaal is voor deze subsidieronde € 3 miljoen beschikbaar. Het maximaal aan te vragen bedrag per projectidee is € 600.000,-, met een richtlooptijd van 5 jaar en een maximum van 7 jaar.

Een looptijd van 7 jaar is mogelijk, mits goed onderbouwd. Denk hierbij aan:

- de noodzaak van een langere follow-up
- studies met langdurige behandelingen (6 tot 12 maanden), waardoor de gewenste follow-up periode niet binnen de 48 maanden ligt

Een langere inclusieperiode wordt niet gezien als een goede onderbouwing voor een langere looptijd, indien de inclusie ook bereikt kan worden door het betrekken van meer centra.

NB. Alle publicaties die voortkomen uit wetenschappelijk onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gesubsidieerd is dienen Open Access beschikbaar gesteld te worden. U kunt kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting tot een maximum bedrag van €5000,- (specificeren met 'Open Access'). Deze tegemoetkoming in kosten is enkel mogelijk als u volgens de [volledig gouden Open Access route](#) publiceert. Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).

Consortium- en/of sponsorovereenkomst

Voor alle ZonMw subsidieoproepen geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken tussen de samenwerkingspartners (= partijen betrokken bij het onderzoek) leiden of kunnen leiden tot het verlenen van staatssteun. ZonMw vraagt als bijlage bij de subsidieaanvraag (dus nog niet bij het projectidee) een finale conceptversie (goedgekeurd door partijen maar nog niet ondertekend) van de consortiumovereenkomst op om de gemaakte afspraken te beoordelen op conformiteit met het toepasselijke Europese staatssteunrecht en de [algemene subsidiebepalingen](#) van ZonMw.

Zie voor verdere toelichting [Bijlage 2](#).

In de subsidieaanvraag dient u te beschrijven wie de rechthebbende is op de ingebrachte bestaande kennis (background intellectual property). Voor vragen hierover kunt u terecht bij de IP/contractspecialist die vaak werkzaam is bij de juridische afdeling of de afdeling valorisatie of technology transfer office (TTO) van uw organisatie. Voor advies bij het opstellen van een consortium- en of sponsorovereenkomst kunt u ook bij hem/haar terecht. ZonMw adviseert u om hem/haar zo vroeg mogelijk te betrekken bij uw aanvraag. In de subsidieaanvraag (dus nog niet bij het projectidee) worden de **contactgegevens** van de IP/Contractspecialist van de bestuurlijk verantwoordelijke organisatie opgenomen.

² **Zorginstelling:** een organisatorisch verband dat een toelating heeft als bedoeld in artikel 5, eerste lid Wet toelating zorginstellingen:

1. Een organisatorisch verband dat behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie van instellingen die zorg verlenen waarop aanspraak bestaat ingevolge [artikel 3.1.1 van de Wet langdurige zorg](#) of ingevolge een zorgverzekering als bedoeld in [artikel 1, onderdeel d, van de Zorgverzekeringswet](#), moet voor het verlenen van die zorg een toelating hebben van Onze Minister.
2. Een toelating kan aan instellingen met een winstoogmerk slechts worden verleend indien die instelling behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie.

Zie: artikel 5, lid 1, Wet toelating zorginstellingen

³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627\(01\)&rid=7](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0627(01)&rid=7)

BEOORDELINGSCRITERIA

Als uw onderzoek voldoet aan de eerdergenoemde randvoorwaarden kunt u een projectidee indienen. De programmacommissie beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle projectideeën. Hieronder staan de van toepassing zijnde relevantie- en kwaliteitscriteria.

Relevantiecriteria

De relevantiecriteria worden per programma bepaald; deze zijn afhankelijk van de aard en de doelen van het programma. Voor deze subsidieronde zijn de volgende relevantiecriteria van toepassing:

Bijdrage aan programmadoel en focus subsidieronde

- Beschrijf in uw projectidee hoe uw beoogde (onderzoeks)project bijdraagt aan (een van) de doelstellingen van het Onderzoeksprogramma ggz. Denk hierbij aan het:
 - terugdringen van het aantal mensen met een psychische aandoening door met vroeg ingrijpen te voorkomen dat klachten uitgroeien tot een stoornis
 - voorkomen van escalatie van problemen, onnodige chroniciteit en daarmee gepaard gaande lange behandeltrajecten
 - versterken van het herstelvermogen en het maatschappelijk functioneren van cliënten in de ggz
 - versterken van de kwaliteit en de doelmatigheid van de zorg

Innovatie en toegevoegde waarde

Bij dit criterium gaat het om onderstaande punten:

- beschrijf de originaliteit, het vernieuwende en innovatieve karakter van uw project
- geef aan wat de maatschappelijke en wetenschappelijke meerwaarde is van uw project

Aansluiting op vragen en behoeften van cliënten en hun naasten

ZonMw hecht veel waarde aan de betrokkenheid van cliënten en hun naasten bij uw onderzoek. In uw projectidee dient duidelijk te worden in welke mate het project aansluit op de vragen en behoeften van cliënten en hun naasten en in hoeverre zij betrokken zijn bij de opzet en uitvoering van het project.

- Beschrijf hoe de betrokkenheid van cliënten in het project tot uitdrukking komt. Het gaat daarbij om hoe cliënten vanaf de start bij de opzet en uitvoering van het project betrokken zullen zijn.
- Beschrijf – indien van toepassing – hoe het project bijdraagt aan de versterking van participatie van cliënten binnen de zorgverlening en de eigen regie van cliënten en hun omgeving.

Een cliënten en naastenpanel, gecoördineerd door MIND beoordeelt dit onderdeel van uw projectidee op de volgende criteria:

- relevantie vanuit perspectief van cliënten en naasten
- betrokkenheid cliënten, naasten of ervaringsdeskundigen

Toepassing en gebruik van resultaten

Uit uw projectidee dient duidelijk te worden wat de te verwachten toepasbaarheid en het gebruik van de resultaten zijn in de praktijk of bij het vormen van beleid. De verbinding met onderwijspartijen kan hierbij ook een belangrijke rol spelen.

- Beschrijf hoe de kennis voortkomend uit het project wordt doorvertaald buiten de (regionale) setting van het project.
- Beschrijf de aansluiting van uw onderzoek bij professionele richtlijnen of zorgstandaarden.
- Beschrijf hoe de (kosten)effectieve behandeling of diagnostische interventie na het onderzoek ingebed gaat worden in de dagelijkse zorgpraktijk en hoe ervoor gezorgd gaat worden dat ondoelmatige zorg niet meer wordt toegepast. Beschrijf hierbij welke strategie u hiervoor aanhoudt en welke acties noodzakelijk zijn voor (de-)implementatie.
- Voor (mogelijke) toekomstige implementatie is het belangrijk dat de interventie goed wordt ingebed in de in Nederland gehanteerde financierings- en bekostigingssystematiek. Er wordt

geadviseerd hier in een vroeg stadium aandacht voor te hebben. U dient toe te lichten hoe bij eventuele implementatie de interventie ingebed gaat worden in de huidige en nieuwe bekostigingsstructuur in de ggz.

- Maak inzichtelijk welke partijen betrokken zijn bij uw onderzoek om te bereiken dat uw onderzoeksresultaten daadwerkelijk gebruikt gaan worden. Uit de projectgroep blijkt dat de benodigde expertise, ervaring en infrastructuur aanwezig zijn voor het welslagen van het onderzoek en het maken van een implementatieplan voor toepassing voor in- of uitstroom uit de praktijk.

Diversiteit

Binnen alle projecten van het Onderzoeksprogramma ggz dient aandacht te zijn voor diversiteit en differentiatie van de doelgroep. Het is van belang dat bij de opzet, uitvoering, analyses, conclusies en publicatie van het projectidee rekening wordt gehouden met diversiteit van de doelgroep. U dient rekening te houden met mogelijke genderverschillen en met de doelgroep jongeren.

- Beschrijf in hoeverre het gezondheidsprobleem speelt bij mannen, vrouwen en/of bij jongeren.
- Beschrijf hoe in uw onderzoek rekening wordt gehouden met diversiteit van de doelgroep naar kenmerken zoals sekse, leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele geaardheid.
- Afwijken van bovenstaande, bijvoorbeeld omdat een bepaalde stoornis vrijwel alleen bij één sekse voorkomt, dient gemotiveerd te worden.

Gebruik van data

ZonMw stimuleert een optimaal gebruik van data. Beschrijf in uw projectidee de mogelijkheden om gebruik te maken van bestaande databestanden en onderbouw de noodzaak van nieuwe dataverzameling. Geef bij het opzetten van een nieuwe dataverzameling aan hoe de toegankelijkheid ervan na afloop wordt geregeld.

Meer informatie over relevantiecriteria vindt u op www.zonmw.nl/relevantiecriteria.

Kwaliteitscriteria

Naast de algemene ZonMw-criteria zoals vermeld in de [procedurebrochure aanvragers](#) voor kwaliteit gelden voor deze subsidieronde de volgende kwaliteitscriteria:

Vraagstelling en hypothese

- Beschrijf de vraagstelling helder en concreet.
- Geef een heldere beschrijving en onderbouwing van de bijbehorende hypothese.

Onderzoeksdesign

ZonMw vraagt aandacht voor passende onderzoeksdesigns: een onderzoeksdesign dient aan te sluiten bij de vraagstelling en rekening te houden met de haalbaarheid van de studieopzet en inclusie van cliënten. In deze subsidieronde wordt geen beperking opgelegd welk type onderzoeksdesign wordt toegepast.

- Geef een globale omschrijving van het design met een goede onderbouwing die laat zien dat de keuze van het [onderzoeksdesign aansluit bij de vraagstelling](#). Indien u een economische evaluatie uitvoert binnen uw onderzoek, geeft u daar ook een globale omschrijving van.
- Beschrijf de primaire en secundaire uitkomstmaten. Naast uitkomsten gericht op psychische en fysieke gezondheid, kan gedacht worden aan uitkomsten gericht op functioneel en persoonlijk herstel. Beschrijf ook welke meetinstrumenten u gebruikt en de follow-up duur.
- Geef een berekening van de steekproefgrootte. Deze moet aansluiten bij het design, de hypothese en de voorgenomen analyses van de uitkomst(en). Hierbij dient ook rekening te worden gehouden met diversiteit. De te verwachten effectgroottes zijn gebaseerd op onderbouwde aannames.
- Voeg een globaal plan van aanpak toe, waarin u de opzet en uitvoering van het project beschrijft. Voeg ook een tijdspad toe.

Haalbaarheid

ZonMw wil geïnvesteerde middelen optimaal laten renderen. Om die reden dient u te beschrijven dat uw project haalbaar is binnen de opgegeven looptijd en budget.

- Beschrijf hoe uw plan van aanpak haalbaar is binnen de opgegeven looptijd en budget.
- Besteed nadrukkelijk aandacht aan de haalbaarheid van de beoogde inclusie van cliënten in uw onderzoek. Houdt hierbij rekening met het aantal cliënten dat per organisatie geïnccludeerd kan worden en de reeds lopende studies binnen de deelnemende centra.

Projectgroep

- Samenwerking tussen relevante organisaties en disciplines komt tot uitdrukking in de samenstelling van de projectgroep.
- Uit de samenstelling van de projectgroep moet blijken dat cliënten(vertegenwoordigers) en/of hun naasten actief participeren bij de opzet en uitvoering van het project.

Budget

- Geef een globale onderbouwing van het aangevraagde budget.

PROCEDURE & TIJDPAD

Houd bij het schrijven van de subsidieaanvraag rekening met de volgende punten:

- Schrijf uw projectidee in het **Engels**.
- Projectideeën en subsidieaanvragen dienen te voldoen aan de [algemene subsidiebepalingen](#). Op de pagina [voorwaarden en financiën](#) vindt u ook informatie over onder andere METC-verklaringen.
- In ProjectNet moeten twee verplichte bijlagen worden toegevoegd:
 1. Nederlandse publiekssamenvatting ([format](#));
 2. Literatuurlijst.
- Andere bijlagen worden niet in behandeling genomen.
- Als u eerder een soortgelijke aanvraag bij ZonMw heeft ingediend, dient u dit te vermelden in het projectidee (zie tabblad Plan van aanpak 'HISTORY GRANT APPLICATION'). Bij geen of minimale aanpassing gaat ZonMw ervan uit dat het om dezelfde aanvraag als de vorige keer gaat en kan ZonMw besluiten het projectidee niet in behandeling te nemen (artikel 4:6 Awb).
- Bij het projectidee wordt geen uitgewerkte begroting gevraagd. U dient wel een globale indicatie te geven van het aangevraagde budget. Reserveer een deel van uw projectbudget voor communicatie en implementatie. Het aan te vragen budget van de eventuele uiteindelijke subsidieaanvraag mag niet meer dan 15% afwijken van het aangevraagde budget in het projectidee.

Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic '[in 10 stappen subsidie aanvragen](#)' en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

Een programmacommissie beoordeelt de ingediende projectideeën op basis van bovenstaande voorwaarden en criteria en formuleert een positief of negatief advies tot uitwerking van het projectidee. Hierbij wordt de beoordeling van het MIND-cliëntenpanel in acht genomen. Mocht u ondanks een negatief advies over uw projectidee toch een subsidieaanvraag willen indienen, dan dient u dit vooraf te melden bij ZonMw, uiterlijk 4 weken na dagtekening van het advies.

In Bijlage 1 vindt u de aanvullende criteria en procedure voor de subsidieaanvragen. De uiterlijke startdatum van projecten is 31 december 2021.

Tijdpad

Deadline indienen projectidee	30 maart 2021
Ontvangst advies van de commissie	Medio mei 2021
Deadline indienen subsidieaanvraag	3 augustus 2021
Ontvangst commentaar referenten	Eind augustus 2021
Deadline indienen wederhoor	Begin september 2021

Besluit	Medio november 2021
Uiterlijke startdatum	31 december 2021

Meer informatie:

Houd de [ZonMw-website](#) in de gaten, deze wordt regelmatig bijgewerkt.

INDIENEN

Indiening (via ProjectNet)

Aanvragen kunnen uitsluitend en conform de richtlijnen worden ingediend via het online indiensysteem van ZonMw (ProjectNet). Sluitingsdatum voor het indienen is **dinsdag 30 maart 2021 vóór 14.00 uur**.

Vriendelijk verzoek om de dag van de deadline en de dag erna telefonisch bereikbaar te zijn voor ZonMw.

Tips ProjectNet

- Als u nog niet eerder met ProjectNet heeft gewerkt, moet u zich eerst aanmelden als 'Nieuwe gebruiker'. Zie de [handleiding](#) om een account aan te maken.
- Zie voor meer informatie de toelichtingen die in ProjectNet worden gegeven.
- Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een PDF van uw aanvraag af te drukken en deze na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar ProjectNet heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in ProjectNet zelf corrigeren.

•

Bijlagen

De volgende bijlagen moet u **verplicht invullen** wanneer u een projectidee indient:

- [Nederlandse publiekssamenvatting](#)
- [Literatuurlijst](#)

Andere bijlagen worden niet geaccepteerd.

Onderstaande links kunnen u **helpen** om **inhoudelijk** een goed projectidee voor deze subsidieronde te schrijven:

- [Toelichting invulvelden ProjectNet](#)
- [onderbouwing passend onderzoeksdesign](#)
- [haalbaarheid: succesvol includeren](#)
- [richtlijn voor het uitvoeren van economische evaluaties in de gezondheidszorg](#)
- [subsidiebepalingen](#)
- [procedurebrochure aanvragers](#)
- [begroting](#) (ZonMw-format)

Inhoudelijke vragen

Voor inhoudelijke vragen kunt u contact opnemen met: Marloes van der Maas of Tamara Adonis, 070 349 52 79 of ggz@zonmw.nl.

Technische vragen

Bij technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw (ProjectNet) kunt u contact opnemen met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 78, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer zodat wij u eventueel kunnen terugbellen.

Overige bijlagen subsidieoproep

Bijlage 1

Aanvullende criteria en procedure voor subsidieaanvragen

Klinisch toegepast onderzoek in de geestelijke gezondheidszorg

Onderzoeksprogramma ggz

Voor de subsidieaanvragen gelden de volgende criteria en procedure in aanvulling op de criteria beschreven in de oproep voor projectideeën.

RELEVANTIECRITERIA

Innovatie en toegevoegde waarde

Beschrijf duidelijk wat er al bestaat aan innovaties en onderzoeken op het terrein dat u wilt onderzoeken en wat uw onderzoek daaraan toevoegt. U dient hiervoor een (beknpte) literatuurreview toe te voegen aan uw subsidieaanvraag. De review is max. 2 A4 (lettergrootte 10 pt, lettertype Arial, exclusief literatuurlijst). Het gaat om een literatuuroverzicht waaruit de meest up-to-date stand van zaken uit de wetenschap blijkt op het onderwerp van de aanvraag. U kunt hierbij zoektermen in bijvoorbeeld PubMed vermelden. Het dient te bekrachtigen dat de voorgestelde studie de meest logische stap is om nu te zetten (in de wetenschap) voor de kennis over het onderwerp.

Aansluiting op vragen en behoeften cliënten

Het cliëntenpanel van MIND beoordeelt de uitgewerkte subsidieaanvraag op de volgende criteria:

- relevantie vanuit perspectief van cliënten en naasten
- haalbaarheid vanuit perspectief van cliënten en naasten
- betrokkenheid van cliënten of ervaringsdeskundigen
- faciliteiten (vacatiegeld, reiskosten, etc.) voor cliënten of hun naasten voor betrokkenheid

Diversiteit

- Beschrijf hoe bij cliëntenstudies voldoende deelnemers uit subpopulaties worden geïnccludeerd om afzonderlijke conclusies te trekken.

KWALITEITSCRITERIA

Onderzoeksdesign

- Geef een duidelijke omschrijving van het design met een goede onderbouwing, die laat zien dat de keuze van het [onderzoeksdesign aansluit bij de vraagstelling](#).
- Indien u een economische evaluatie uitvoert binnen uw onderzoek, geeft u daar ook een omschrijving van. Volg hiervoor de [richtlijn voor het uitvoeren van economische evaluaties in de gezondheidszorg](#) van Zorginstituut Nederland. Denk in de omschrijving van het design in ieder geval aan een beschrijving van de patiëntenpopulatie, de te onderzoeken interventie en de zorg waarmee de interventie vergeleken wordt.
- Beschrijf de primaire en secundaire uitkomstmaten. Naast uitkomsten gericht op psychische en fysieke gezondheid, kan gedacht worden aan uitkomsten gericht op functioneel en persoonlijk herstel. Beschrijf ook welke meetinstrumenten u gebruikt en de follow-up duur.
- Geef een berekening van de steekproefgrootte. Deze moet aansluiten bij het design, de hypothese en de voorgenomen analyses van de uitkomst(en). Hierbij dient ook rekening te worden gehouden met diversiteit. De te verwachten effectgroottes zijn gebaseerd op onderbouwde aannames.
- Voeg een uitgebreid plan van aanpak toe aan uw subsidieaanvraag, waarin onder andere een verdeling van werkpakketten, taken en verantwoordelijkheden bij de opzet en uitvoering zijn beschreven. Voeg ook een tijdspad toe. Geef dit grafisch weer in een Gantt chart of vergelijkbaar format.

Budget

- Geef een onderbouwing van het aangevraagde budget.
- Tenminste 5% van het projectbudget dient te worden gereserveerd voor verspreiding en implementatie. Concretiseer dit in uw begroting die u toevoegt aan de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Bij de subsidieaanvraag is het verplicht om een uitgebreide begroting toe te voegen. Het totaal aan te vragen bedrag mag niet meer dan 15% afwijken van het aangevraagde bedrag voor het projectidee.

PROCEDURE & TIJDPAD

Houd bij het schrijven van de subsidieaanvraag rekening met de volgende punten:

- schrijf uw subsidieaanvraag in het **Engels**
- als u een soortgelijke aanvraag al eerder bij ZonMw heeft ingediend, dient u dit te vermelden in het projectidee (zie tabblad Plan van aanpak 'HISTORY GRANT APPLICATION'). Bij geen of minimale aanpassing gaat ZonMw ervanuit dat het om dezelfde aanvraag als de vorige keer gaat en kan ZonMw besluiten het projectidee niet in behandeling te nemen (Artikel 4:6 Awb)
- subsidieaanvragen dienen te voldoen aan de [algemene subsidiebepalingen](#). Op de pagina [voorwaarden en financiën](#) vindt u ook informatie over onder andere METC-verklaringen
- het is verplicht om bij een subsidieaanvraag een begroting toe te voegen. Het totaal aan te vragen bedrag mag niet meer dan 15% afwijken van het aangevraagde bedrag van het projectidee
- reserveer tenminste 5% van het projectbudget voor verspreiding en implementatie. Neem dit op in uw begroting
- bij de subsidieaanvraag dienen 6 verplichte bijlagen te worden toegevoegd:
 1. bijlage 1: finale conceptversie (goedgekeurd door partijen maar nog niet ondertekend) van de consortiumovereenkomst op om de gemaakte afspraken te beoordelen op conformiteit met het toepasselijke Europese staatssteunrecht en de [algemene subsidiebepalingen](#) van ZonMw. Op de [ZonMw website](#) kunt u een voorbeeld overeenkomst vinden.
 2. bijlage 2: Nederlandse publiekssamenvatting, ten behoeve van de beoordeling door het cliënten en naastenpanel dat wordt gecoördineerd door MIND
 3. bijlage 3: Begroting in [ZonMw format](#)
 4. bijlage 4: In het geval uw studie een prospectieve klinische trial/cohort studie betreft, dient u een inclusieschema toe te voegen. U kunt hiervoor [dit format](#) gebruiken, waarin u per kwartaal per centrum aangeeft wat de te verwachten instroom van deelnemers in de studie is.
 5. bijlage 5: Een systematische literatuurreview. Het gaat om een literatuuroverzicht waaruit de meest actuele stand van zaken uit de wetenschap blijkt op het onderwerp van uw aanvraag. De review is maximaal 2 A4 lang, exclusief literatuurlijst.
 6. bijlage 6: Gantt chart of vergelijkbare tabel met het tijdpad van uw project
 7. facultatief: maximaal 2 A4 aan afbeeldingen, tabellen of grafieken
- Andere bijlagen worden niet in behandeling genomen.

Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

Direct na het digitaal indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag wordt u gewezen op het formulier 'Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag'. Wij verzoeken u deze te voorzien van de handtekening van de 'bestuurlijk verantwoordelijke' en de 'hoofdaanvrager' en deze per e-mail te sturen naar ggz@zonmw.nl. De verklaring dient uiterlijk 1 week na indiening via ProjectNet binnen te zijn.

Beoordelingsprocedure

Een programmacommissie beoordeelt de subsidieaanvragen op basis van de beschreven voorwaarden en criteria.

- De subsidieaanvraag wordt beoordeeld door anonieme referenten op kwaliteit. Daarnaast wordt de aanvraag op relevantie voor cliënten en naasten en betrokkenheid van cliënten en naasten beoordeeld door het cliënten en naastenpanel dat wordt gecoördineerd door MIND.

- U wordt in de gelegenheid gesteld een wederhoor te schrijven in reactie op de beoordelingen.
- De programmacommissie beoordeelt de relevantie en de kwaliteit en geeft een voorlopig oordeel op basis van:
 - de mate waarin de aanbevelingen uit de adviesbrief naar aanleiding van het projectidee zijn opgevolgd
 - de subsidieaanvraag
 - de referentenrapporten en het beoordelingsrapport van het MIND-cliëntenpanel
 - het wederhoor
- Op basis van het voorlopige oordeel van de programmacommissie worden de meest kansrijke subsidieaanvragers uitgenodigd voor een presentatie. De aanvragers worden verzocht een korte presentatie voor te bereiden. Vervolgens kunnen de leden van de commissie vragen stellen over de subsidieaanvraag (alle criteria kunnen daarbij aan bod komen), de beoordelingsrapporten en de reactie hierop in het wederhoor.
- Van de presentatie wordt een geluidsopname gemaakt. Na afloop van de beoordelingsprocedure wordt deze geluidsopname vernietigd.
- Na afloop van de presentatie stelt de commissie het definitieve eindoordeel vast en wordt een prioritering van de aanvragen gemaakt op basis van de onderstaande matrix. In de matrix weegt kwaliteit zwaarder dan relevantie.

Kwaliteit / Relevantie	Zeer goed	Goed	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Zeer relevant	1	3	5	Afwijzen	Afwijzen
Relevant	2	4	6	Afwijzen	Afwijzen
Laag relevant	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen	Afwijzen

- Bij de prioritering in het geval van gelijkscorende subsidieaanvragen wordt eerst gekeken naar de verdeling over ziektebeeld/stoornis. Daarna wordt gekeken naar het criterium haalbaarheid. Indien op basis van dit kwaliteitscriterium geen onderscheid gemaakt kan worden, wordt verder geprioriteerd op relevantiecriteria, waarbij eerst wordt gekeken naar het criterium aansluiting op vragen en behoeften van cliënten en naasten.

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de [procedurebrochure aanvragers](#). In deze subsidieronde worden de standaardprocedures van ZonMw gevolgd met de volgende uitzonderingen:

- Een cliëntenpanel van MIND brengt advies uit vanuit het cliëntenperspectief over de subsidieaanvragen.
- Uiterlijke startdatum van de projecten is 31 december 2021.

Bijlage 2

Voorwaarden daadwerkelijke samenwerking

Daadwerkelijke samenwerking moet tot uiting komen door een inhoudelijke betrokkenheid bij de samenwerking. Deelnemers dienen qua betrokkenheid niet enkel financiering te verstrekken en op afstand te staan, maar daadwerkelijk deel te nemen aan de samenwerking door invloed te hebben op de samenwerking, een vinger aan de pols te hebben bij de uitvoering van de samenwerking en actief bij te dragen aan het management van de samenwerking, Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten – en uitbesteding- kwalificeren naar hun aard niet als daadwerkelijke samenwerking. Bijvoorbeeld inclusie, dat is het verrichten van een onderzoeksdienst.

Samenvatting vereisten:

1. Samenwerking (par, 27 Kaderregeling) tussen
 - a. ten minste twee onafhankelijke partijen;
 - b. waarvan ten minste 1 partij die voldoet aan de definitie van onderzoeksorganisatie en 1 onderneming, die
 - c. op basis van een taakverdeling, een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en
 - d. samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen, bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan en
 - e. de daaraan verbonden financiële, technologische, wetenschappelijke en andere risico's delen en
 - f. de projectresultaten delen en
 - g. de activiteiten vallen binnen de primaire activiteiten van een onderzoeksorganisatie:
 - i. opleiding
 - ii. onafhankelijk onderzoek of ontwikkeling.
2. Een of meer partijen kunnen de volledige kosten van het project dragen (middels verkrijging van subsidie) en zodoende de andere partijen bevrijden van de aan het project verbonden financiële risico's.
3. De hierboven genoemde onderdelen moeten voor aanvang van het project zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst die aan bovenstaande voorwaarden voldoet.
4. Hiervan uitgesloten zijn definitieve overeenkomsten over de marktwaarde van de ontstane intellectuele-eigendomsrechten en de waarde van bijdragen aan het project.
5. Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten worden niet geacht vormen van samenwerking te zijn

Voorwaarden Subsidieaanvraag

In uw subsidieaanvraag dienen deze aspecten duidelijk omschreven te worden. Daarbij dient duidelijk aangegeven te worden welke partijen deelnemen in de daadwerkelijke samenwerking en welke partijen in dit verband voor haar activiteiten subsidie aanvragen.

Omschrijving per samenwerkende partij:

- Onderzoeksorganisatie of onderneming (niet-onderzoeksorganisatie)
- Taakverdeling; omschrijving van rol
- Uit de voeren activiteiten
- Welk deel van de subsidie wordt aangevraagd (begroting)

Voorwaarden Samenwerkingsovereenkomst

In de samenwerkingsovereenkomst dient een bepaling inzake intellectuele eigendomsrechten opgenomen te worden. Deze bepaling regelt dat:

- De resultaten van de samenwerking die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren breed verspreid worden en intellectuele eigendomsrechten volledig worden toegekend aan de partijen in het samenwerkingsverband;
- Uit het samenwerkingsproject ontstane intellectuele-eigendomsrechten aan de verschillende samenwerkende partijen worden toegekend, op een wijze die een passende afspiegeling is van de werkzaamheden, uitgangspunt daarbij is 'uitvinder is eigenaar' ;
- De onderzoeksorganisatie(s) een vergoeding ontvangt bij overdracht of licensering van haar intellectuele-eigendomsrechten aan de onderneming(en) die gelijkwaardig is aan de marktprijs. Bepaling van een marktconforme prijs kan niet op voorhand worden vastgesteld en dient op arm's length-voorwaarden plaats te vinden.

- Bij de subsidieaanvraag dient u een definitieve maar nog niet ondertekende versie van de samenwerkingsovereenkomst aan te leveren die voldoet aan genoemde voorwaarden.
- Om aan de voorwaarden van daadwerkelijke samenwerking te kunnen voldoen, kan het onderzoek **alleen starten** nadat de samenwerkingsovereenkomst geaccepteerd is door ZonMw en is **ondertekend** door de betrokken partijen. Op de [ZonMw website](#) kunt u een voorbeeld overeenkomst vinden. NB de korte Nederlandse versie is in dit geval niet toereikend.